Seat No.	

ENT-63

Total No. of Pages : 34

Entrance Examination, 2026
M.A./M.Sc. Geography
Subject Code: 58720

Day and Date : Tuesday, 21-07-2026 **Total Marks : 100**

Time : 10.30 a.m. to 12.00 p.m.

Instructions :

1) All questions are compulsory.
2) Each question carries 1 mark.
3) Answers should be marked in the given OMR answer sheet by darkening the appropriate option.
4) Follow the instructions given on OMR sheet.
5) Rough work shall be done on the sheet provided at the end of question paper.

Multiple Choice Questions

1. ______________ phase of the demographic transition theory is characterized by high birth rates and high, fluctuating death rates?

   A) Phase 1 (Pre-industrial) B) Phase 2 (Developing)

   C) Phase 3 (DevelopeD) D) Phase 4 (Post-industrial)

2. What is the main cause of formation of saline soils in arid regions?

   A) Excess rainfall

   B) Capillary rise of saline groundwater

   C) Forest vegetation

   D) Heavy leaching

3. Which type of industry adds value to a product?

A) Primary B) Secondary

C) Tertiary D) Quaternary

4. Exfoliation is majorly found in ______________ region.

A) Humid B) Equatorial

C) Dry D) Snowland

5. Which of the following assets is considered national wealth?

A) Dams B) Agricultural land

C) Vehicles D) Buildings

6. In ______________ stage of demographic transition, both birth rate and death rate are at their lowest.

A) Pre-transition Equilibrium B) Post-transition Equilibrium

C) Early Transition Stage D) None of these

7. Who is associated with Radical Geography?

A) David Harvey B) Hartshorne

C) Ratzel D) Vidal

8. The Sundarbans forests is situated in ______________ region.

A) Plateau B) Mountainous

C) Desert D) Deltaic

9. Economic geography is a sub-branch of ______________

A) Social Geography B) Political Geography

C) Marine Geography D) Human Geography

10. ______________ type of farming is done in developed countries.

A) Zoom cultivation
B) Shifting Cultivation
C) Commercial Farming
D) None of these

11. ______________ geometric shape is used on Google Earth to represent "play-ground".

A) Point
B) Line
C) Polygon
D) None of these

12. Which of the following countries have Ganga river water dispute?

A) India and Pakistan.
B) India and China
C) India and Bangladesh
D) India and Shrilanka

13. The "S-shaped" curve used to represent population growth is also known as:

A) Linear growth
B) Logistic curve
C) Exponential growth
D) Demographic transition

14. Soil organic matter is mainly originate through ______________ source.

A) Rock minerals
B) Plant and animal residues
C) Rainfall
D) Groundwater

15. Where did General Motors Ltd. first establish its car manufacturing plant in 1928?

A) Mumbai
B) Delhi
C) Chennai
D) Kolkata

16. In which stage of river vertical erosion is more effective?

A) Youth
B) Mature
C) Old
D) None of these.

17. The primary purpose of the Chandoli Dam is:

A) Irrigation
B) Power generation
C) Drinking water supply
D) Flood control

18. _______________ state of India had the highest birth rate, according to the 2011 census.

A) Madhya Pradesh
B) Bihar
C) Rajasthan
D) Kerala

19. Who emphasized geography as spatial science?

A) Hartshorne
B) Schaefer
C) Vidal
D) Sauer

20. Which type of forest is found in Meghalaya?

A) Mangrove
B) Tropical Moist Evergreen
C) Thorny
D) Deciduous

21. _______________ sea has highest salinity in the world.

A) Dead Sea
B) Read Sea
C) Baltic Sea
D) Arabian Sea

22. Agricultural Geography is a sub-discipline of _______________ geography.

A) Urban
B) Physical
C) Economic
D) Political

23. Which software is commonly used for image interpretation in Remote Sensing?

A) Photoshop
B) MS Excel
C) ERDAS Imagine
D) MS Word

24. The construction of which dam has created water dispute between India and Bangladesh?

A) Farakka
B) Gangapur
C) Bhakra-Nangal
D) Sardar Sarovar

25. Which cartographic method is generally used to show population density?

A) Isopleth
B) Choropleth
C) Dot method
D) Contours

26. Which soils are considered the most fertile in Maharashtra?

A) Laterite soils
B) Black cotton soils
C) Red soils
D) Sandy soils

27. What is the longest railway route in the world?

A) Trans-Siberian Railway
B) Canadian Pacific Railway
C) Varanasi-Kanyakumari
D) Cape Cairo Railway

28. Oxidation process is associated with ______________ type of weathering.

A) Biological
B) Physical
C) Chemical
D) None of these

29. Which of the following is a source of non-conventional energy?

A) Wind Energy
B) Petroleum
C) Nuclear energy
D) Natural Gas

30. Gurgaon in Punjab is famous for ______________ industry.

A) Sugar
B) Automobile
C) Cotton Textiles
D) Iron and Steel

31. Who criticized Hartshorne's book of Nature of Geography?

A) Schaefer B) Taylor

C) Sauer D) Ritter

32. Which state has the largest forest cover?

A) Tamil Nadu B) Madhya Pradesh

C) Orissa D) Karnataka

33. A hanging valley is associated with _______________

A) Wind B) Sea

C) Glacier D) River

34. _______________ is considered the father of Agricultural Geography.

A) Von Thünen B) Humboldt

C) Sauer D) Davis

35. What is Digital Image Processing?

A) Coloring images manually

B) Enhancing images using computer algorithms

C) Printing photographs

D) Drawing maps with pencil

36. The Sardar Sarovar Project is located in _______________ state.

A) Andhra Pradesh B) Gujarat

C) Panjah D) Karnataka

37. In India, the period of 'Steady Population Growth' was observed between:

A) 1901-1921
B) 1921-1951
C) 1951-1981
D) 1981-2011

38. The black soils of Maharashtra is mainly derived from _______________

A) Granite
B) Basalt
C) Sandstone
D) Limestone

39. _______________ services comes under tertiary sector.

A) Politics
B) Medical Facility
C) Agriculture
D) Fishing

40. Which of the following landform formed due to erosion of river?

A) Flood Plain.
B) Pot Holes
C) Delta
D) None of these

41. Which mineral is considered the highest grade iron ore?

A) Magnetite
B) Siderite
C) Limonite
D) Hematite

42. India's first census operation was undertaken in the year _______________

A) 1872
B) 1887
C) 1910
D) 1927

43. Who is linked with Behavioural Geography?

A) Harvey
B) Wolpert
C) Sauer
D) Ratzel

44. Manganese is extensively used in ______________ industry.

A) Plastics
B) Glassware
C) Steel manufacturing
D) Electrical appliances

45. Hunger is spatially concentrated mostly in ______________ regions.

A) Developed
B) Underdeveloped
C) Coastal
D) Mountainous

46. The Green Revolution was first initiated in ______________

A) United States
B) India
C) China
D) Mexico

47. Which of the following is NOT a method of scale representation?

A) Verbal
B) Numerical
C) Graphical
D) Topographic

48. Chandoli Dam is built on which river?

A) Godavari
B) Koyana
C) Savitri
D) Warana

49. Demographic Dividend' refers to a rise in the population of which age group?

A) 0-14 years
B) 15-59 years (Working age)
C) Above 60 years
D) Only women population

50. Which process is responsible for the formation of black cotton soils?

A) Calcification
B) Laterization
C) Weathering of basalt
D) Podsolization

51. Which of the following is not a branch of economic geography?

A) Tourism Geography
B) Commercial Geography
C) Colonial Geography
D) Natural Geography

52. Envelop of the gasses around the earth is known as ______________

A) Biosphere
B) Hydrosphere
C) Atmosphere
D) Ozone Layer

53. Which coal mine in Bihar is world-famous?

A) Jharia
B) Raniganj
C) Digboi
D) None of these

54. India has the highest population in ______________ state.

A) Maharashtra
B) Bihar
C) Uttar Pradesh
D) Kerala

55. Who is associated with Welfare Geography?

A) Smith
B) Harvey
C) Taylor
D) Sauer

56. When did the National Dairy Development Board launch Operation Flood"?

A) 1970
B) 1972
C) 1974
D) 1976

57. Which of the following factors is important in industrial localization?

A) Land cost and government policies
B) Raw materials and capital
C) Water supply and market
D) All of the above

58. Von Thünen's model emphasizes the concept of _____________ cost.

A) Labour
B) Transportation
C) Fertilizer
D) Machinery

59. in a 1:100 map, a 10,000 meter distance will be represented by _____________

A) 10 cm
B) 1 cm
C) 100 cm
D) 1000 cm

60. Which of the following state is not benefited from Sardar Sarovar Project?

A) Maharashtra
B) Gujarat
C) Madhya Pradesh
D) Karnataka

61. _____________ is regarded as the founder and father of Population Geography.

A) Carl Ritter
B) Frederick Retzel
C) Thomas R. Malthus
D) Glenn T. Trewartha

62. Which of the following processes is included in soil degradation?

A) Soil erosion
B) Salinization
C) Soil Nutrient depletion
D) All of the above

63. In which occupation is the highest proportion of the world population engaged?

A) Primary
B) Secondary
C) Tertiary
D) Quaternary

64. What is the percentage of nitrogen in the atmosphere?

A) 70.68
B) 78.08
C) 78.80
D) 75.60

65. In which year was the Krishna Water Dispute Tribunal (KWDT) set up?

A) 1956
B) 1969
C) 1990
D) 2000

66. ______________ year is referred as the year of demographic division in India.

A) 1921
B) 1931
C) 1941
D) 1951

67. Who developed Central Place Theory?

A) Losch
B) Weber
C) Christaller
D) Von Thunen

68. Oil-producing centers in Assam are ______________

A) Digboi, Naharkatiya, Rudrasagar, Noonmati

B) Dighoi, Ankleshwar, Koyali, Kalol

C) Digboi, Jamnagar, Bombay High, Noonmati

D) Naharkatiya, Rudrasagar, Noonmati, Ankleshwar

69. Which canal connects the Mediterranean Sea and the Red Sea?

A) Kiel
B) Panama
C) Minimum
D) Suez

70. ______________ is a type of farming based on the natural fertility of land with minimal mechanization.

A) Shifting Cultivation
B) Plantation Farming
C) Mixed Fanning
D) Organic Farming

71. Which of the following is the largest scale?

A) 1:50
B) 1:500
C) 1:5000
D) 1:50000

72. Who introduced the idea of a realistic approach in Political Geography?

A) Bowman
B) Strabo
C) Ratzel
D) Brown

73. _______________ climatic region of the world has the highest population density?

A) Desert
B) Taiga
C) Tundra
D) Monsoon

74. Which of the following is included in the tertiary sector?

A) Politics
B) Medical Services
C) Agriculture
D) Animal Husbandry

75. Ozone gas is found in _______________ layer of atmosphere.

A) Mesosphere
B) Troposphere
C) Irnosphere
D) Stratosphere

76. The world's population has reached 800 crores on 15th November _______________

A) 2020
B) 2022
C) 2021
D) 2023

77. Who proposed Location Theory?

A) Weber
B) Christaller
C) Losch
D) Ritter

78. Which is the highest-grade iron ore?

A) Hematite
B) Magnetite
C) Limonite
D) Siderite

79. Which of the following projections preserves area accurately?

A) Mercator's
B) Equal area
C) Zenithal
D) Orthographic

80. Which of the following elements are studied in political geography?

A) Population
B) Resources
C) Foreign Trade
D) All of the above

81. _______________ parameters are used to calculate birth rate and mortality rate?

A) Degree
B) Percentage
C) Per Thousand
D) All the above

82. Which city is known as the Electronic Capital of India?

A) Mumbai
B) Delhi
C) Bangalore
D) Hyderabad

83. Who introduced Agricultural Location Theory?

A) Harvey
B) Weber
C) Christaller
D) Von Thunen

84. Raniganj is famous for ______________

A) Iron ore
B) Coal
C) Bauxite
D) Manganese

85. Which projection touches the globe at a single line of latitude?

A) Conical with one standard parallel
B) Cylindrical
C) Zenithal
D) Gnomonic

86. Who put forth the Global model of Political Geography?

A) Hartshorne
B) Montesquieu
C) Pounds
D) Jackson

87. Population growth theory was proposed by ______________

A) Thomas R. Malthus
B) Glenn T. Trewartha
C) Warren Thompson & Frank Notestein
D) William Clark

88. ______________ city is known as an "Administrative City".

A) Delhi
B) Varanasi
C) Shimla
D) Ooty

89. Who introduced the term Spatial Interaction?

A) Ullman
B) Weber
C) Von Thunen
D) Ratzel

90. 150 to 200 centimeters of rainfall is suitable for ______________ crop.

A) Wheat
B) Sugarcane
C) Sorghum
D) Rice

91. Which projection is best for air navigation charts?

A) Mercator's
B) Zenithal Gnomonic
C) Cylindrical Equal Area
D) Conical

92. Demographic Transition theory was proposed by ______________

A) Thomas R. Malthus
B) Glenn T. Trewartha
C) Warren Thompson & Frank Notestein
D) William Clark

93. Who among the following is considered the father of modern economic geography?

A) Chisholm
B) Robinson
C) Prof. Dalton
D) Ritter

94. Who proposed the Gravity Model?

A) Reilly
B) Ullman
C) Weber
D) Sauer

95. Sindri is famous for ______________ industry.

A) Sugar
B) Fertilizer
C) Paper
D) Iron

96. Which of the following is NOT a type of slope?

A) Steep
B) Even
C) Convex
D) Linear

97. Which valley is U-shaped?

A) River valley
B) Hanging valley
C) Glacial valley
D) Gorge

98. A saddle is a ______________

A) Low area between two peaks
B) Steep slope
C) Circular valley
D) Narrow hilltop

99. What does 'black broken line' indicate in a Survey of India map?

A) Railway line
B) Footpath
C) Boundary
D) Dry stream

100. What does the symbol "■" show on a weather map?

A) Wind direction
B) Rainfall
C) Temperature
D) Pressure

❒❒❒

मराठी रुपांतर

१. लोकसंख्या संक्रमण सिद्धांतानुसार .... या टप्प्यात उच्च जन्मदर व उच्च, बदलते मृत्युदर आढळते?

अ) टप्पा–१ पूर्व औद्योगिकीकरण
ब) टप्पा–२ विकसनशील
क) टप्पा–३ विकसित
ड) टप्पा–४ औद्योगिकीकरणानंतर

२. शुष्क प्रदेशात क्षारीय मृदा निर्माण होण्याचे मुख्य कारण काय?

अ) अतिरिक्त पर्जन्यमान
ब) क्षारयुक्त भूजलाचे केशिका उर्ध्वाकर्षण
क) वन वनस्पती
ड) जास्त निक्षालन

३. कोणता प्रकारचा उद्योग उत्पादनात मूल्यवर्धन करतो?

अ) प्राथमिक
ब) दुय्यम
क) तृतीयक
ड) चतुर्थक

४. अपपर्णन ही क्रिया मोठ्या प्रमाणात .... प्रदेशात आढळून येते.

अ) दमट
ब) विषवृत्तीय
क) शुष्क
ड) बर्फाळ

५. खालीलपैकी कोणती गोष्ट राष्ट्रीय संपत्ती म्हणून ओळखली जाते?

अ) धरणे
ब) शेतीयोग्य जमीन
क) वाहने
ड) इमारती

६. लोकसंख्या संक्रमणाच्या .... टप्प्यात जन्मदर आणि मृत्युदर दोन्ही कमी असतात.

अ) पूर्व संक्रमण समतोल
ब) उत्तर संक्रमण समतोल
क) प्रारंभिक संक्रमण
ड) वरीलपैकी काहीही नाही

७. क्रांतिकारी भूगोल शी कोण संबंधित आहे?

अ) डेव्हिड हार्वे | ब) हार्टशोर्न
क) रॅटझेल | ड) व्हिडाल

८. सुंदरबन जंगले .... प्रदेशात आढळतात.

अ) पठारी | ब) पर्वतीय
क) वाळवंटी | ड) त्रिभुज

९. आर्थिक भूगोल हि .... ची उपशाखा आहे.

ब) सामाजिक भूगोल | ब) राजकीय भूगोल
क) समुद्र भूगोल | ड) मानव भूगोल

१०. विकसित देशांमध्ये .... प्रकारची शेती केली जाते.

अ) झूम शेती | ब) स्थलांतर शेती
क) व्यावसायिक शेती | ड) वरीलपैकी काहीही नाही

११. गुगल अर्थमध्ये मैदान दर्शवण्यासाठी .... आकृती वापरली जाते.

अ) बिंदू | ब) रेषा
क) बहुभुज | ड) वरीलपैकी काहीही नाही

१२. गंगा नदी पाणी वाटप तंटा कोणत्या देशात आहे?

अ) भारत व पाकिस्तान | ब) भारत व चीन
क) भारत व बांगलादेश | ड) भारत व श्रीलंका

१३. लोकसंख्या वाढीचे दर्शन घडवणाऱ्या "S–आकाराच्या" वक्राला खालीलपैकी काय म्हणतात?

अ) रेखीय वाढ (Linear growth)

ब) वृद्धीक्षय / लॉजिस्टिक वक्र (Logistic curve)

क) घातांकीय वाढ (Exponential growth)

ड) लोकसंख्याशास्त्रीय संक्रमण (Demographic transition)

१४. मृदेतील सेंद्रिय पदार्थ मुख्यतः .... मधून येतो.

अ) खडकातील खनिजे ब) वनस्पती आणि प्राणी अवशेष

क) पर्जन्य ड) भूजल

१५. जनरल मोटर्सने १९२८ साली भारतात आपली कार फैक्टरी कोठे सुरू केली?

अ) मुंबई ब) दिल्ली

क) चेन्नई ड) कोलकाता

१६. नदीच्या कोणत्या अवस्थेत उभे खनन प्रभावी असते?

अ) युवावस्था ब) प्रोडावस्था

क) वृद्धावस्था ड) यापैकी नाही

१७. चांदोली धरणाचा मुख्य उद्देश कोणता आहे?

अ) सिंचन ब) विद्युत निर्मिती

क) पिण्याचे पाणी ड) पूर नियंत्रण

१८. २०११ च्या जनगणनेनुसार .... राज्यात सर्वाधिक जन्मदर आढळतो.

अ) मध्य प्रदेश ब) बिहार

क) राजस्थान ड) केरळ

१९. भूगोलाला अभिक्षेत्रीय विज्ञान म्हणून कोणी संबोधले?

अ) हार्टशोर्न	ब) शॅफर

क) व्हिडाल	ड) सॉबर

२०. मेघालयामध्ये कोणत्या प्रकारचे जंगल आढळते?

अ) मॅग्रोव्ह	ब) उष्ण कटिबंधीय आद्र सदाहरित

क) काटेरी	ड) पानझडी

२१. जगात सर्वाधिक क्षारता असलेला .... समुद्र आहे.

अ) मृत समुद्र	ब) तांबडा समुद्र

क) बाल्टिक समुद्र	ड) अरेबिअन समुद्र

२२. कृषी भूगोल ही .... भूगोलाची उपशाखा आहे.

अ) नागरी	ब) भौतिक

क) आर्थिक	ड) राजकीय

२३. सुदूर संवेदनामध्ये प्रतिमा विश्लेषणासाठी कोणते सॉफ्टवेअर सामान्यतः वापरले जाते?

अ) फोटोशॉप	ब) एम.एस. एस्केल

क) एर्दास इर्मेजिन	ड) एम.एस. वर्ड

२४. कोणत्या धरणाच्या बांधकामामुळे भारत व बांगलादेशात पाणी वाटपाविषयी बाद निर्माण झाला आहे?

अ) फराका	ब) गंगापूर

क) भाका–नांगल	ड) सरदार सरोवर

२५. लोकसंख्येची घनता दर्शवण्यासाठी साधारणपणे .... ही पद्धत वापरली जाते?

अ) सममान रेषा
ब) काया मानचित्र
क) बिंदू पद्धत
ड) समोच्च रेषा

२६. महाराष्ट्रात सर्वाधिक सुपीक मृदा कोणती मानली जाते?

अ) जांभी मृदा
ब) काळी कापूस मृदा
क) लाल मुदा
ड) वालुकामय मृदा

२७. जगातील सर्वात लांब रेल्वे मार्ग कोणता आहे?

अ) ट्रान्स–सायबेरियन रेल्वे
ब) कॅनेडियन पॅसिफिक रेल्वे
क) वाराणसी–कन्याकुमारी
ड) केप–कैरो रेल्वे

२८. ऑक्सिडेशन प्रक्रिया .... प्रकारच्या अपक्षयाशी संबंधित आहे.

अ) जैविक
ब) भौतिक
क) रासायनिक
ड) वरीलपैकी नाही

२९. कोणता स्रोत अपरंपरागत ऊर्जा स्रोत आहे?

अ) पवन ऊर्जा
ब) पेट्रोलियम
क) अणु ऊर्जा
ड) नैसर्गिक वायू

३०. पंजाबमधील गुरगाव .... उद्योगासाठी प्रसिद्ध आहे.

अ) साखर उद्योग
ब) ऑटोमोबाईल उद्योग
क) सूतगिरणी
ड) लोह व पोलाद उद्योग

३१. हार्टशोर्न यांच्या 'Nature of Geography' या पुस्तकावर कोणी टीका केली?

अ) शॅफर　　　　ब) टेलर

क) सॉवर　　　　ड) रिटर

३२. भौगोलिक क्षेत्रफळाच्या दृष्टीने सर्वाधिक वने कोणत्या राज्यात आहेत?

अ) तामिळनाडू　　　　ब) मध्य प्रदेश

क) ओरिसा　　　　ड) कर्नाटक

३३. लोंबती दरी कोणाशी संबंधित आहे?

अ) वारा　　　　ब) समुद्र

क) हिमनदी　　　　ड) नदी

३४. .... यांना कृषी भूगोलाचा जनक मानले जाते.

अ) वॉन थ्यूनन　　　　ब) हंबोल्ट

क) सॉअर　　　　ड) डेव्हिस

३५. डिजिटल इमेज प्रोसेसिंग म्हणजे काय?

अ) प्रतिमा रंगवणे　　　　ब) संगणकाच्या साहाय्याने प्रतिमा सुधारित करणे

क) फोटो छपाई　　　　ड) पेन्सील ने नकाशे काढणे

३६. सरदार सरोवर प्रकल्प .... राज्यात आहे.

अ) आंध्र प्रदेश　　　　ब) गुजरात्त

क) पंजाब　　　　ड) कर्नाटक

३७. भारतात 'स्थिर लोकसंख्या वाढीचा' काळ कोणत्या दरम्यान होता?

अ) १९०१–१९२१ ब) १९२१–१९५१

क) १९५१–१९८१ ड) १९८१–२०११

३८. महाराष्ट्रातील काळी मृदा मुख्यतः …………………… खडकापासून तयार होते.

अ) ग्रॅनाईट ब) बेसाल्ट

क) वालुकाश्म ड) चुनखडक

३९. …………………… सेवा या तृतीयक क्षेत्रात येतात.

अ) राजकारण ब) वैद्यकीय सेवा

क) शेती ड) मासेमारी

४०. खालील पैकी कोणत भूरूप हे नदीच्या खनन कार्यामुळे निर्माण होते?

अ) पूर मैदान ब) रांजण खळगे

क) त्रिभुज प्रदेश ड) यापैकी नाही

४१. सर्वात उत्कृष्ट प्रतीचा लोह धातू कोणता आहे?

अ) मॅग्नेटाइट ब) सिडेराइट

क) लिमोनाइट ड) हेमाटाइट

४२. भारतातील पहिली जनगणना …………………… साली करण्यात आली.

अ) १८७२ ब) १८८७

क) १९१० ड) १९२७

४३. वर्तनात्मक भूगोल शी कोण संबंधित आहे?

अ) हार्वे   ब) वॉल्पर्ट

क) सॉवर   ड) रॅट्झेल

४४. मॅगनीज धातूचा सर्वात जास्त वापर .... उद्योगात केला जातो.

अ) प्लास्टिक   ब) काचसामान

क) पोलाद निर्मिती   ड) विद्युत उपकरणे

४५. उपासमार .... प्रदेशांमध्ये सर्वाधिक आढळते.

अ) विकसित   ब) अविकसित

क) किनारपट्टी   ड) डोंगरी

४६. हरित क्रांतीची सुरुवात सर्वप्रथम .... येथे झाली.

अ) अमेरिका   ब) भारत

क) चीन   ड) मेक्सिको

४७. खालीलपैकी कोणती प्रमाण दर्शविण्याची पद्धत नाही?

अ) शब्द प्रमाण   ब) संख्या प्रमाण

क) आलेखी प्रमाण   ड) भूआकृती प्रमाण

४८. चांदोली धरण कोणत्या नदीवर बांधले आहे?

अ) गोदावरी   ब) कोयना

क) सावित्री   ड) वारणा

४९. 'लोकसंख्याशास्त्रीय लाभांश' (Demographie Dividenड) म्हणजे कोणत्या वयोगटातील लोकसंख्येमध्ये झालेली वाढ?

अ)० ते १४ वर्षे
ब) १५ ते ५९ वर्षे (कामकरी वयोगट)
क) ६० वर्षावरील
ड) केवळ महिला लोकसंख्या

५०. काळी कापूस मृदा निर्माण होण्यासाठी कोणती प्रक्रिया जबाबदार बसते?

अ) कैल्सिफिकेशन
ब) लॅटेराईझेशन
क) बेसाल्टचे विदारण
ड) पॉडझोलायझेशन

५१. आर्थिक भूगोलाच्या शाखांमध्ये खालीलपैकी कोणती शाखा समाविष्ट नाही?

अ) पर्यटन भूगोल
ब) व्यावसायिक भूगोल
क) वसाहती भूगोल
ड) नैसर्गिक भूगोल

५२. पृथ्वीच्या सभोवताली असलेल्या वायूच्या वेष्टनाला .... म्हणतात.

अ) जीवावरण
ब) जलावरण
क) वातावरण
ड) ओझोन थर

५३. बिहारमधील प्रसिद्ध कोळसा खाण कोणती आहे?

अ) झरिया
ब) रानीगंज
क) डिगबोई
ड) वरीलपैकी नाही

५४. भारतात सर्वात जास्त लोकसंख्या .... राज्यात आहे.

अ) महाराष्ट्र
ब) बिहार
क) उत्तर प्रदेश
ड) केरळ

५५. कल्याण भूगोल शी कोण संबंधित आहे?

अ) स्मिथ
ब) हार्वे
क) टेलर
ड) सॉवर

५६. नॅशनल डेअरी डेव्हलपमेंट बोर्डाने 'ऑपरेशन फ्लड' कधी सुरू केले होते?

अ) १९७०
ब) १९७२
क) १९७४
ड) १९७६

५७. औद्योगिक स्थानासाठी कोणते घटक महत्त्वाचे आहेत?

अ) जमीन किंमत आणि सरकारी धोरणे
ब) कच्चा माल आणि भांडवल
क) जलपुरवठा आणि बाजारपेठ
ड) वरील सर्व

५८. वॉन थ्यूननच्या मॉडेलमध्ये .... खर्चाच्या संकल्पनेवर भर दिला आहे.

अ) मजुरी
ब) वाहतूक
क) खत
ड) यंत्रसामग्री

५९. १:१०० प्रमाणाच्या नकाशामध्ये १०,००० मीटर अंतर .... ने दर्शविले जाईल.

अ) १० सें.मी.
ब) १ से.मी.
क) १०० सें.मी.
ड) १००० सें.मी.

६०. सरदार सरोवर प्रकल्पाचा खालीलपैकी कोणत्या राज्यास फायदा होणार नाही?

अ) महाराष्ट्र
ब) गुजरात
क) मध्य प्रदेश
ड) कर्नाटक

६१. लोकसंख्या भूगोलाचे जनक म्हणून .... यांना ओळखले जाते?

अ) कार्ल रिटर
ब) फ्रेडरिक रॅटझेल
क) थॉमस आर. माल्यस
ड) ग्लेन टी. त्रिवार्था

६२. मृदा हासामध्ये (Soil Degradation) खालीलपैकी कोणती प्रक्रिया समाविष्ट आहे?

अ) मृदा क्षरण
ब) क्षारीकरण
क) मृदा अन्नद्रव्यांचा ऱ्हास
ड) वरील सर्व

६३. जगातील सर्वाधिक लोकसंख्या कोणत्या व्यवसायात गुंतलेली आहे?

अ) प्राथमिक
ब) दुय्यम
क) तृतीयक
ड) चतुर्थक

६४. वातावरणात नायट्रोजनचे प्रमाण किती टक्के आहे?

अ) ७०.६८
ब) ७८.०८
क) ७८.८०
ड) ७५.६०

६५. कृष्णा जल विवाद न्यायाधिकरण कोणत्या वर्षी स्थापन झाले?

अ) १९५६
ब) १९६९
क) १९९०
ड) २०००

६६. भारताचे लोकसंख्या विभाजनाचे वर्ष म्हणून .... हे वर्ष ओळखले जाते.

अ) १९२१
ब) १९३१
क) १९४१
ड) १९५१

६७. केंद्रीय स्थान सिद्धांत कोणी मांडला?

अ) लॉश
ब) वेबर
क) ब्रिस्टलर
ड) व्हॉन थ्युनेन

६८. आसाम मधील तेल उत्पादक केंद्रे:

अ) दिग्बोई, नहरकटिया, रुद्रसागर, नूनमती
ब) दिग्बोई, अंकलेश्वर, कोयाली, कलोल
क) दिग्बोई, जामनगर, बॉम्बे हाय, नूनमती
ड) नहरकटिया, रुद्रसागर, नूनमती, अंकलेश्वर

६९. भूमध्य समुद्र आणि लाल समुद्र यांना जोडणारा कालवा कोणता आहे?

अ) कील
ब) पनामा
क) मिनिमम
ड) स्वेझ

७०. .... शेती ही नैसर्गिक सुपीकतेवर आधारित असून यामध्ये यंत्रसामग्रीचा कमी वापर होतो.

अ) स्थलांतर शेती
ब) वृक्षरोपण शेती
क) मिश्र शेती
ड) सेंद्रिय शेती

७१. खालीलपैकी सर्वात मोठे प्रमाण कोणते आहे?

अ) १:५०
ब) १:५००
क) १:५०००
ड) १:५००००

७२. राजकीय भूगोलातील वास्तव दृष्टिकोनाची कल्पना कोणी मांडली?

अ) बाऊमन
ब) स्ट्रेबो
क) रेटलेल
ड) ब्राऊन

७३. जगातील .... हवामान प्रदेशात लोकसंख्येची घनता सर्वाधिक आहे?

अ) वाळवंटी ब) तैगा

क) टुंड्रा ड) मोसमी

७४. तृतीयक क्षेत्रात कोणता व्यवसाय समाविष्ट होतो?

अ) राजकारण ब) वैद्यकीय सेवा

क) शेती ड) पशुपालन

७५. ओझोन हा वायू वातावरणाच्या .... थरात सापडतो.

अ) दलांबर ब) तपांबर

क) आयनांबर ड) स्थितांबर

७६. १५ नोव्हेंबर .... रोजी जगाची लोकसंख्या ८०० कोटी वर पोहचली आहे?

अ) २०२० ब) २०२२

क) २०२१ ड) २०२३

७७. स्थान सिद्धांत कोणी मांडला?

अ) वेबर ब) ख्रिस्टालर

क) लॉश ड) रिटर

७८. सर्वांत उच्च प्रतीचे लोह खनिज कोणते?

अ) हेमेटाईट ब) मॅग्रेटाईट

क) लिमोनाईट ड) सिडेराईट

७९. खालीलपैकी कोणते प्रक्षेपण क्षेत्रफळ अचूकपणे जपते?

अ) मर्केटरचे ब) सम क्षेत्रफळ

क) झेनिथल ड) ऑर्थोग्राफिक

८०. खालीलपैकी कोणते घटक राजकीय भूगोलात अभ्यासले जातत.

अ) लोकसंख्या ब) साधनसंपत्ती

क) विदेशी व्यापार ड) वरील पैकी सर्व

८१. जन्मदर व मृत्युदर मोजण्यासाठी .... परिमाण वापरतात?

अ) अंश ब) टक्केवारी

क) दर हजारी ड) वरील सर्व

८२. भारतात इलेक्ट्रॉनिक राजधानी कोणते शहर आहे?

अ) मुंबई ब) दिल्ली

क) बंगलोर ड) हैदराबाद

८३. कृषी स्थान सिद्धांत कोणी मांडला?

अ) हार्वे ब) वेबर

क) ख्रिस्टलर ड) व्हॉन थ्युनेन

८४. राणीगंज हे ठिकाण .... साठी प्रसिद्ध आहे.

अ) लोहखनिज ब) कोळसा

क) बॉक्साईट ड) मँगनीज

८५. कोणते प्रक्षेपण पृथ्वीला एकाच अक्षवृत्तावर स्पर्श करते?

अ) एक प्रमाण रेषेसह कोनिक　　ब) सिलिंडर

क) झेनिथल　　ड) ग्रोमोनिक

८६. राजकीय भूगोलाचा वैश्विक नमुना कोणी मांडला?

अ) हार्टशोर्न　　ब) मॉन्टेस्क्यु

क) पाऊंडस　　४) जॅक्सन

८७. लोकसंख्या वाढीचा सिद्धांत .... यांनी मांडला.

अ) थॉमस आर. माल्यस　　ब) ग्लेन टी. त्रिवार्था

क) वॉरेन थॉमसन व फ्रँक नोटेस्टाइन　　ड) विल्यम क्लार्क

८८. .... हे शहर ''प्रशासकीय शहर'' म्हणून ओळखले जाते.

अ) दिल्ली　　ब) वाराणसी

क) शिमला　　ड) उटी

८९. अभिक्षेत्रीय परस्परक्रिया ही संकल्पना कोणी मांडली?

अ) उल्मन　　ब) वेबर

क) व्हॉन थ्युनेन　　ड) रॅट्झेल

९०. .... पिकास १५० ते २०० सेंटीमीटर पर्जन्य उपयुक्त असतो.

अ) गहू　　ब) ऊस

क) ज्वारी　　ड) तांदूळ

९१. हवाई दिशासूचक नकाशांसाठी कोणते प्रक्षेपण योग्य आहे?

अ) मर्केटरचे | ब) झेनिथल ग्रोमोनिक

क) सिलिंडर सम क्षेत्रफळ | ड) कोनिक

९२. लोकसंख्या संक्रमण सिद्धांत .... यांनी मांडला.

अ) थॉमस आर. माल्थस | ब) ग्लेन टी. त्रिवार्था

क) वॉरन थॉमसन व फ्रँक नोटेस्टाइन | ड) विल्यम क्लार्क

९३. खालीलपैकी आधुनिक आर्थिक भूगोलाचे जनक कोण आहेत?

अ) चिशोल्म | ब) रॉबिन्सन

क) प्रा. डाल्टन | ड) रिटर

९४. गुरुत्वाकर्षण प्रतिमान कोणी मांडले?

अ) रेली | व) उल्मन

क) वेबर | ड) सॉवर

९५. सिंद्री हे ठिकाण .... उद्योगासाठी प्रसिद्ध आहे.

अ) साखर | ब) खत

क) कागद | ड) लोखंड

९६. खालीलपैकी कोणता उताराचा प्रकार नाही?

अ) तीव्र | ब) सम

क) बहिर्वक्र | ड) रेखीय

९७. कोणती दरी U आकाराची असते?

अ) नदी दरी
ब) लोंबती दरी
क) हिमनदी दरी
ड) अरुंद दरी

९८. सेंडल म्हणजे –

अ) दोन शिखरांमधील सखल भाग
ब) तीव्र उतार
क) वर्तुळाकार दरी
ड) अरुंद टेकडी

९९. भारत सरकारच्या सर्वेक्षण नकाशात काळ्या तुटलेल्या रेषा काय दर्शवतात?

अ) रेल्वे मार्ग
ब) पायवाट
क) सीमारेषा
ड) कोरडा नाला

१००. हवामान नकाशावरील ''.'' हे चिन्ह काय दर्शवते?

अ) वाऱ्याची दिशा
ब) पर्जन्य
क) तापमान
ड) हवेचा दाब

❒❒❒

- Rough Work -